

เทศน์เช้า วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ เห็นใหม่ วันพระวันเข้า หลวงตาจะบอกเลยมีแต่วันยุ่ง วันโยมนี่เป็นวันยุ่งนะ วันพระเป็นวันที่เราปล่อยวางทางโลก พระข้างนอก พระข้างใน ถ้าพระข้างใน พระของเราเห็นใหม่ ผู้ประเสริฐ หัวใจผู้ประเสริฐ

ชีวิตนี้สั้นนัก เหมือนพยับแดด องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “ชีวิตนี้เหมือนพยับแดด” แต่พวกเรามันคุ้นเคยกันเอง นอนใจกันเองว่า ชีวิตเรา ๘๐ ปี ๑๐๐ ปี แผลงวันนะ ๗ วันมันก็ตายแล้ว อายุขัยของมัน ๗ วัน มันเป็นอายุขัย

คำว่า “อายุขัย” มันจะถูกเหยียดหยามกันด้วยว่าใครอายุสั้น อายุยืน พอยิ่งอายุยืนเรายังลืมตัว ถ้าเราลืมตัวนะมันผ่านไปวันๆ หนึ่งเร็วมาก เพียงแต่มันเป็นความรู้สึกของเราว่า เรายังมีชีวิตอยู่ เรายังมีโอกาสอีกมากมายมหาศาล เราประมาทในชีวิตมากนะ นี่มันเผาผลาญ

คูสิ...คูทางการแพทย์เห็นใหม่ พลังงานในร่างกายมันเผาผลาญ มันต้องเป็นอย่างนี้ มันจะเสื่อมสภาพไปเป็นอย่างนี้ ทางวัตถุก็มีให้เห็นกัน แล้วชีวิตเรา คูสิหัวใจมันเผาผลาญเรา พลังงานนี้มันเผาผลาญเรา แล้วพลังงานนี้มันให้แต่ความทุกข์เรา แล้วความทุกข์เห็นใหม่ ความจริงของใคร เวลาพูดความจริง คนนั้นก็พูดผิด คนโน้นก็พูดผิด... ความจริงมันมีฐานรองรับนะ มันมีฐานความจริงที่รองรับ แต่ความจริงในปรีชา ความจริงในการศึกษาทางวิชาการ มันเป็นความจริงทางทฤษฎี

แต่เวลาคนไปทำงานมันต้องมีความจริงที่มากกว่านี้ ความจริงมากกว่านี้หมายถึงว่า มันมีความรู้จริงอันนั้น เวลาพูดความจริงมันแค่พูดคำเดียวมันครอบคลุมทั้งหมดเลย แต่เวลาถ้าเรามีการศึกษาทางวิชาการ เราต้องพูดถึงที่มาที่ไปนะ โอ๊ย เราต้องพูดให้มันแบบว่ามันดูขลัง แต่พอเราไปทำ ทีเดียวก๊อบ

คุณิ เวลาหลวงตาท่านพูดกับอาจารย์ปัญญา อาจารย์ปัญญาเป็นนักวิชาการนะ ท่านถามอาจารย์ปัญญาว่า “เวลากินข้าวทำไมไม่เขียนผังก่อนล่ะ” ทางวิชาการเวลากินข้าวทำไมไม่เขียนทฤษฎีก่อน ต้องเขียนก่อนสิ ทำไมเวลากินข้าวเอาอาหารใส่ปากแล้วก็จบ

เวลาเป็นความจริงมันมีเท่านั้นแหละ ความจริงมีเท่านั้น แต่เวลาพูดไปนะ โอ้โฮ ข้าวนี้มาจากนานะ ข้าวนี้มาจากข้าวเปลือก ข้าวนี้มาจากการไถ การหว่าน หว่านเสร็จแล้วต้องรอน้ำ ต้องดูแลนะ เก็บเกี่ยวแล้วยังต้องมานวดมาสินะ เสร็จแล้วต้องบรรจุใส่ถุง แล้วก็ต้องเอาไปตลาด เราก้ไปซื้อมาจากตลาด นี้! แต่เราเอาใส่ปากก็จบแล้ว

เขาต้องทำทางวิชาการ นี้พูดถึงเราไปกลัวผัดกันใจ เห็นไหม ปฏิบัติมันเป็นความจริงของปฏิบัติ ไม่ได้ถูกปฏิบัตินะ ถ้าพูดถึงปฏิบัติพระพุทธเจ้าตรัสธรรมขึ้นมาะ ทำไมพระพุทธเจ้าตรัสธรรมขึ้นมาเป็นศาสดา แล้วในปฏิบัติเห็นไหม เวลาพระจุนทะเห็นลัทธิศาสนาต่างๆ เวลาล่มสลาย ลูกศิษย์ลูกหาเขามีปัญหา มาก ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า

“เวลาศาสดาของลัทธิต่างๆ ตายไปมันมีปัญหามากเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องทำอะไรมันถึงไม่เป็นอย่างนั้นล่ะ”

“ถ้าไม่ให้เป็นอย่างนั้นมันต้องมีธรรมและวินัย” พระจุนทะเป็นคนอาราธนาเลย บอกให้พระพุทธเจ้าบัญญัติธรรมและวินัย

“เราจะบัญญัติไม่ได้หรอก เราไม่ทำ ไม่พูดอะไรล่วงหน้า ไม่พูดอดีต – อนาคต จะพูดปัจจุบันดังนั้นถ้าถึงคราวแล้วเราจะบัญญัติธรรมวินัย” พอมีพระทำผัดๆ เห็นไหม แล้วมีความเห็นผัด เวลาพระพุทธเจ้าเทศนาว่าการ นี้ธรรมและวินัยเห็นไหม พระอุบาลี พระอานนท์จามา ธรรมและวินัย

สิ่งที่เป็นธรรมวินัย นี้ทฤษฎี ปฏิบัติ พอปฏิบัติมันต้องมีการศึกษาใหม่ เพราะลัทธิศาสนาอื่นไม่มีปฏิบัติ พอไม่มีปฏิบัติขึ้นมา เวลาศาสดาตายไปแล้วไม่มีใครวินิจฉัย เพราะไม่มีใครวินิจฉัย เวลาเขาพูดกัน เวลาต่างคนต่างมีความเห็น พอต่างคนต่างมีการโต้แย้ง

กัน ศาสนามีการกระทบกระทั่งกัน เพราะผู้ที่มีความเห็นเป็นหมู่คณะเดียวกัน แต่มีความเห็นขัดแย้งกัน มันจะรุนแรงกว่าคนที่มีความเห็นแตกต่างกัน

ความเห็นเราเห็นด้วยกัน พอเสร็จแล้วเรามีความขัดแย้งกัน มันจะมีความรุนแรงมากเห็นใหม่ ลัทธิต่างๆ ศาสนาอื่นๆ เขาล่มสลายไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบัญญัติธรรมและวินัยไว้ ธรรมและวินัยเป็นปริยัติ ปริยัติเป็นกรอบ ให้ตัดสินใจที่ปริยัติ

เวลาตัดสินใจที่ปริยัติ แล้วเวลาพามาถึงปริยัติมันถูกใหม่ละ เวลาครูบาอาจารย์ของเรา สิ่งทีครูบาอาจารย์ประพฤติปฏิบัติไป ครูบาอาจารย์เราก็ศึกษาปริยัติมาก่อน พอปฏิบัติขึ้นมา มันเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจ ถ้าเป็นความจริงขึ้นมาในหัวใจมันขลังกว่าปริยัติเยอะแยะเลย ทำไม่ถึงขลังกว่าปริยัติละ

ปริยัติ...ปฏิบัติ...

ปริยัตินะ ศึกษาทฤษฎีมาแล้วไปปฏิบัติ พอปฏิบัติขึ้นมาเกิดปฏิเวธความรู้จริงอันนั้น ถ้าความรู้จริงอันนั้นแล้วมันเย็นเยื่อ คำว่า “เย็นเยื่อ” แต่โลกเขาชอบกันเพราะอะไร เพราะมันเป็นสมมุติขึ้นมาอันหนึ่ง ธรรมวินัยนี้เป็นสมมุติขึ้นมาอันหนึ่งนะ เวลาวิมุตตินี้พ้นไปจากสมมุติเห็นใหม่ สมมุติบัญญัติ แล้วสมมุติเราก็สมมุติ เราก็ดีต่าง ทุกอย่างดีต่างหมดเลย...ดีต่างก็สมมุติไง ดีต่างขึ้นมาก็รู้ได้ไง ต่างคนต่างดีต่างนะ ตึกตามากี่ลูบๆ คลำๆ กันไป เป็นอย่างนั้นๆ ก็ว่ากันไป พอว่ากันไป แล้วมันสร้างอารมณ์ได้ไง เห็นใหม่

สุดมยปัญญา จินตมยปัญญา ภวานามยปัญญา จินตมยปัญญา จินตนาการมันที่ว่ากันไปเห็นใหม่ ไม่มีหรอก! สิ่งนั้นทฤษฎีเห็นใหม่ ธรรมและวินัยพระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ปริยัติ! เพียงแต่ว่าไม่ให้หลุดจากกรอบไป

พอพุทธศาสนาเราเห็นใหม่ มหายาน หินยาน พอหินยานนะ ไอ้พวกท่องจำ มีนักวิชาการบ่นมากกว่า ไอ้พวกท่องจำสู้พวกที่เปิดปัญญากว้างขวางไม่ได้ คำว่าใช้ปัญญาอย่างมหายานเห็นใหม่ อาจารย์คิดอย่างไร อาจารย์ทำอย่างไร ทำไปได้หมดแหละเห็นใหม่

สุขาวดีนะ ในนิพพานมีสูงกว่านิพพานอีกนะ ความเห็นออกไปนะ พระอรหันต์กลับมาเกิดใหม่ได้ พระอรหันต์จะตายก็ได้ จะกลับมาเกิดก็ได้ ไม่กลับมาเกิดก็ได้ นี่มี

ความเห็นไปหลายหลากมากเลย แล้วจริงหรือเปล่านั้น? แล้วใครจะโต้แย้งล่ะ? ใครโต้แย้งล่ะ?

แต่มาเจอของจริงเห็นใหม่ ครูปาอาจารย์เราโต้แย้งเด็ดขาดเลย พระอรหันต์เกิดอีกไม่ได้! ไม่มีแรงขับ ไม่มีตัณหาทะยานอยาก จะเอาอะไรมาเกิด ในเมื่อเมล็ดพันธุ์พืชมันไม่มีชีวิตแล้วมันจะเอาอะไรมาเกิด เมล็ดพันธุ์พืชเหมือนกัน เมล็ดพันธุ์ที่ตายแล้ว ไซ้ไม่มีเชื้อกับไซ้ไม่มีเชื้อสิ ไซ้มีเชื้อมันต้องมาเกิดอีก ไซ้ไม่มีเชื้อมันมันฟักไม่ได้ จิตที่มันทำลายเชื้อไซ้ของมันแล้ว มันจะเกิดอีกไม่ได้เด็ดขาด! ไม่มีทางที่จะเกิดได้อีกเลย

ไม่เกิดแล้วมันไปอยู่ไหนล่ะ อ้าว..ไม่ยอมไปนะ “โอ้โฮ ไม่ไปสวรรค์ เพราะสวรรค์ไม่มีใคร อยู่รกรอกเวจีดีกว่า คนเยอะกว่า” นี่คิดกันไปโน่นนะ.. แล้วสวรรค์เวลาอยากมีความสุขเห็นใหม่ มันจินตนาการกันไป มันคิดของมันไป นี่ไงเพราะไม่มีอะไรล่ะ? ไม่มีปริยัติ!

ถ้ามีปริยัติขึ้นมา พระพุทธเจ้าบัญญัติเอาไว้แล้ว ธรรมและวินัยเห็นใหม่ คุณติเวลาเราบัญญัติธรรมและวินัย นี่เป็นกรอบของเรา ปริยัติมันมีความสำคัญว่า เราไม่หลุดออกไปจากพุทธศาสนา พวกเราจะไม่หลุดออกไปจากพุทธศาสนานะ เพราะเราสิ้นสุดแล้ว มันจบกันที่พระพุทธเจ้า มันจบกับธรรมวินัย

หลวงตาท่านบอกว่า “อย่าเหยียบหัวพระพุทธเจ้าไป” นี่พูดธรรมะกันนะ แต่เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไปเพราะข้ามธรรมวินัยไง อาบัติโน้นก็ไม่มี อาบัตินี้ก็ไม่มีอะไร แต่พูดธรรมะนะ..พูดธรรมะนะ นิพพานๆ นะ แต่เหยียบหัวพระพุทธเจ้าตลอดเวลา นิพพานเหยียบหัวพระพุทธเจ้ามันเป็นนิพพานได้อย่างไร แล้วก็บอกว่าต้องปริยัติ

คำว่า “ปริยัติ” นี่คิดในกรอบ กรอบมันเป็นอย่างนั้น แต่นอกกรอบเราทำของเราได้ แต่คำว่า “นอกกรอบ” เวลาปฏิบัติขึ้นมา เวลาอ้างขึ้นมาเห็นใหม่ ใครก็บอกเลย นิพพาน ทุกคนถึงที่สุดแห่งทุกข์หมดเลย แล้วเวลาเทศน์ธรรมะไปพวกนี้ก็อ้าปากนะ โยมนี้อ้าปากหวอเลย เออ..เพราะมันไม่รู้ ไม่รู้มันก็ไม่ไปสิ..

ดูอย่างที่ว่าเห็นใหม่ จิตดับไม่ได้ แล้วก็บอกว่าอะไรนะ เวลาบัญญัติมันจะเกิดนะ เป็นดวงๆ เห็นใหม่ ๓๐ ดวง คุณติ เหมือนกับว่าพระป้านี้โง่ จิตมันจะรวมได้ไง จิตมันจะ

ดับได้ไง จิตมันจะเป็นหนึ่งได้อย่างไร เพราะจิตขณะที่เกิด มรรคญาณมันเกิด จิตตั้ง ๓๐ ดวง ๔๐ ดวง ๕๐ ดวง ๑๐๐ ดวง มันก็ว่าของมันไปนะ

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเราเห็นใหม่ ธรรมจักร เวลาจักรมันหมุน เวลาปัญญา มันเกิด เกิดอย่างไร นี่ปัญญายังไม่รู้เลย เพราะปัญญามันคนละขั้นตอนกัน ไอ้อย่างนี้มันจึง จำจนตาย ไอ้จิตก็ดวง ๑๐๐ ดวง เพราะอะไร เพราะมันเป็นปริยัติไง ปริยัติใช้ใหม่

จิตหนึ่งดวง จิต ๑๐๘ ดวง ขณะดวงนี้เกิด แต่ดวงนั้นดับ ดวงนี้ดับ ปัจจัยการไป มันเป็นไปได้ใหม่ มันเป็นอดีต-อนาคตใหม่ แต่เวลามันเกิดของเรามันเกิดพร้อมกัน เกิดเหมือนกัน เกิดรอบตัวของมัน มันมีครบกระบวนการของมัน

เหมือนอาหารนะ เหมือนแกง พอเราแกงเสร็จแล้ว ในแกงมันประกอบด้วยอะไร ละ มันก็มีเครื่องแกงใช้ใหม่ มีน้ำปลา ทุกอย่างอยู่ในแกงใช้ใหม่ แต่เราตักช้อนเดียว เรา กินทีเดียว เรารู้รสใหม่ นี่ไง “โอ๊ย แกงนี้มันมีพริกแกงนะ มันมีกระชายนะ โอ๊ย ต้องแยก กระชายออกไปนะ” ...มันจะบ้า!

นี่ไง เวลาปฏิบัติมันคนละมิติกัน ความคิดเวลามันเกิด มันเกิดคนละเรื่องเลยนะ มันเกิดคนละเรื่องเลย ถ้ามันเรื่องเดียวกันพระพุทธเจ้าไม่บัญญัติไว้! สุตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา

ภาวนามยปัญหานี้ คนที่ไม่เคยเห็นภาวนามยปัญญามันจะพูดอะไรผิดไปหมดเลย มันพูดไม่รู้หรอก ผิดไปหมด เพราะอะไร เพราะเราพูดที่นี้ใช้ใหม่ แต่ใจเราไปเห็นยวรั้ง ปริยัติ ไปเห็นยวรั้งอภิธรรมไง ก็ดวงๆ กลัวพลาดไง มันกลัวมันจะตกเหว มันกลัว ความคิดมันหายไป มันกลัวความคิดมันตกเหว มันถึงต้องเอาความคิดนี้ไปเกาะอภิธรรมไว้ อารมณ์อย่างนี้จะเป็นอย่างนี้ อารมณ์อย่างนั้นจะเป็นอย่างนั้น มันเลยไปไหนไม่ได้ไง

มันไปไหนไม่ได้เลย เพราะอะไร เพราะเหมือนเราขุดสระ เราขุดน้ำ เราจะเอาน้ำ มาใช้ เราต้องหย่อนกระป๋องเพื่อจะโพงน้ำขึ้นมา ไอ้ที่มันลงไปไม่ได้ต้องอยู่ปากบ่อหมด เลย แล้วก็มองน้ำ มองน้ำนะ ลงไปไม่ได้ เพราะอะไร เพราะมันผิดอภิธรรม มันผิด ๑๐๘ ดวง มันผิดไปหมดนะ แล้วก็บอกยื่นมอมน้ำนะ “ไอ้โฮ อืม ไอ้โฮ กินน้ำแล้วชื่นใจ ไอ้โฮ นิพพาน ไอ้โฮ น้ำนี้เข้ามาในตัวเรานะ ไอ้โฮ มีความสุขมาก”

น้ำอยู่ก้นบ่อ! มันยังไม่ถึงก้นน้ำ มันยังไม่เอาน้ำขึ้นมาจากบ่อเลย มันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปไม่ได้หรือก ลิ่งที่เขาพูดมามันเป็นไปไม่ได้ แต่มันไม่มีใครโต้แย้ง แล้วคำว่า “โต้แย้ง” ก็ไม่มีการโต้แย้ง

แล้วพอเราโต้แย้งนะ เห็นไหม คุณติ เขาบอกว่า “ธรรมะต้องมีความสามัคคีนะ พวกเราต้องสามัคคี ในความสามัคคี ความเป็นธรรมต่างๆ แล้วเวลาเขาบอกว่าต้องให้อภัยกัน ทุกอย่างเป็นธรรม”

ใช่ ให้เป็นธรรมนะ ความดีมันมีหลายหลาก คุณติ เวลาเราพูด เมื่อก่อนเราพูดตั้งแต่ต้นมาแล้วเห็นไหม ใครก็ว่าเรารุนแรงมากๆ ไอ้รุนแรงมันส่วนรุนแรงนะ ขณะเวลาที่มันจำเป็นมันก็ต้องจำเป็น

แต่ขณะที่มันเพื่อความเข้าใจ เพื่อความถูกต้องมันก็จบกันไป ความจบกันไปแล้ว ความดีมันมีขนาดไหน ความดีทางโลกเห็นไหม ความดี ดีกันด้วยความออมชอม ด้วยความเห็นใจกัน อันนั้นมันก็คือของโลกๆ

ถ้าดีของธรรมะนะ ดีของธรรม คุณติ เวลาคนเจ็บไข้ได้ป่วยไปโรงพยาบาล เป็นเนื้อร้าย เป็นสิ่งต่างๆ ไปตัดทิ้งทำไม ก็เอามันไว้สิ...เอาไว้ไม่ได้ก็ต้องตัดมันทิ้งไป เพื่ออะไร เพื่อรักษาชีวิตใช่ไหม เสียสละทรัพย์เพื่อรักษาอวัยวะ เสียสละอวัยวะเพื่อรักษาชีวิต เสียสละชีวิตเพื่อรักษาธรรม

ธรรมะคือความถูกต้อง ความถูกต้องความจริงจังอันนี้มันอยู่ที่ไหน แล้วถ้ารู้จริงจะพูดจริงไหม แล้วถ้ามันพูดออกมามันพูดไม่จริง มันเป็นความจริงที่ต่ำต้อยมาก มันเป็นความจริงโลกๆ ใจ โลกกับธรรม โลกก็ยธรรม โลกุตตรธรรม

ทางวิชาการเราศึกษามาเห็นไหม ก็บอกแล้วว่าทางวิชาการสำคัญไหม? สำคัญ.. สำคัญ..สำคัญ..ถ้าไม่สำคัญศาสนาจะยั่งยืนมาได้อย่างไร ผิดถูกเราลืม หรือเราฟันเพื่อน เราเปิดธรรมวินัยได้ เราเปิดหนังสือได้ เพื่อให้มันถูกต้องดีงาม

แต่หนังสือมันเอ็งไม่เข้าใจหรือก เอ็งไม่รู้หรือก หนังสือเขียนว่าหวาน เขียนว่าเค็ม แต่ลิ้นเอ็งไม่ได้แตะรส ไม่มีทางหรือก หวาน เอ่อ หวานก็คือหวาน คุณหวานไว้หวานๆๆๆ เหมือนกันเลย แต่ไม่เคยมีใครกินรสหวาน ไม่รู้ว่าหวานเป็นอย่างไร โอ้

หวานๆ นะ หวานทั้งนั้นนะ แต่ไม่เคยกินน้ำตาล มันจะหวานได้อย่างไร มันจะหวานไปอย่างไร...ก็หวานนี่ไง แล้วก็เป็นอย่างนั้น เป็นอย่างนั้น แล้วมันก็หลากหลายมาก

ฉะนั้นมันเป็นไปได้ ไม่ได้ ถ้าเป็นไปได้นะ พระพุทธเจ้าไม่บอกภาวนามยปัญญาหรอก แล้วเวลาภาวนามยปัญญา เวลาขุดน้ำเจอน้ำแล้วนะ ไม่ต้องไปห่วงว่ามันจะลึกจะตื้นขนาดไหน กระจอนลงไปเลย ต้องเอาน้ำขึ้นมา ต้องคลุกกับน้ำ ต้องเอาน้ำขึ้นมาเพื่อเอาน้ำมาใช้ประโยชน์

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติแล้วไม่ต้องไปห่วง ไม่ต้องไปเหนียวรั้งไว้ ไห้เหนียวรั้งไว้แบบนี้มันกลัวตก มันกลัวผิดพลาด กลัวจะไม่เข้าใกล้ธรรมะไง กลัวจะพูดธรรมะไม่ชัดเจน! กลัวพูดธรรมะผิด!

นี่มันบอกจริงๆ แล้วในหัวใจมันว่างเปล่า ถ้าเป็นความจริงนะ ธรรมะออกจากใจ มันจะผิดไปไหน จะเอาหัวชนฟ้าเอาหัวจิ้มดินขนาดไหนก็พูดถูกหมด พูดอย่างไรมันก็ถูกเพราะพูดออกจากความรู้สึก พูดออกมาจากความรู้อันนั้น พูดออกมาจากความรู้จริงอันนั้นมันเป็นความจริงทั้งหมด ถ้าพูดออกมาจากความไม่รู้จริงมันถึงเป็นความปลอม นี่มันปลอมอย่างนั้น

นี่ผู้ประเสริฐเห็นใหม่ ความดีของเราต้องดีจริง แล้วทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว เราทำดีของเรา สักวันหนึ่งความดีมันก็ต้องเป็นความดีวันยังค่ำ ทำความดีแล้วจะเป็นความดีเห็นใหม่

เราตั้งใจของเรานะ เรามาประพฤติปฏิบัติกัน ความดีของโลกเขาก็ขยันหมั่นเพียร คนขยันหมั่นเพียรทางโลกเวลาเข้ามาทางธรรมก็ประสบความสำเร็จนะ คนที่อยู่ทางโลกก็ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะอะไร เพราะว่ามันจับจด ทำอะไรไม่เอาไหน คนไม่เอาไหนไปอยู่ไหนมันก็ไม่เอาไหน ถ้าคนเอาไหนไปอยู่ที่ไหนมันก็เอาไหนหมดนะ

คำว่า “เอาไหน” เห็นใหม่ คุณสิ มันสติปัญญา แล้วนี่เรามาแล้ว เราสำนึกตัวของเราเองเห็นใหม่ เราสำรวจ จะประพฤติปฏิบัติ จะตัดแปลงตน ในการประพฤติปฏิบัติคือ บังคับจิตใจ บังคับ

เขาบอกว่า “บังคับไม่ได้ บังคับนี่เป็นอรรถกถาโยคทันทีเลย ต้องรู้ตัวทั่วพร้อมตามสภาพความเป็นจริง”...มันก็ไปคาอยู่นั่น มันเป็นไปไม่ได้หรอก

สติคือความระลึกรู้ คือความตั้งใจมั่น ความตั้งใจมั่นในมรรคมันมีพร้อมๆ มีบอกอยู่แล้ว สัมมาสติ สติคือความระลึกรู้ คือความตั้งใจมั่น แล้วความตั้งใจ ความจงใจคือตั้งสติ แล้วความจงใจก็ทำจงใจด้วยจิตลงสมาธิเกิดปัญญาด้วยความจงใจ ด้วยความตั้งใจ ความจงใจเกร็งคือความจงใจของกิเลส มันเกร็งมันทำให้ลงไม่ได้

แต่ความจงใจ ความตั้งใจของธรรมะ มันจงใจ มันตั้งใจจนมันชำนาญ มันหมุนไปโดยสัจจะความจริงขึ้นมา มันคล่องตัวของมัน มันตั้งใจ จงใจ ตั้งใจก็เกร็งไง ตั้งใจมันก็เกร็งใจ ตั้งใจมันก็อะไรลงไม่ได้ไง อันนั้นเพราะมันฝึกหัดใหม่ แต่คนทำงานคล่องตัวมาแล้ว ความตั้งใจ ความจงใจ นี่คือสติ

สังเกตได้ไหม เขาจะไม่เคยพูดถึงคำว่า “มหาสติเลย” เขาพูดถึงสติเป็นอนัตตา แต่เขาไม่พูดถึงมหาสติเลย

สติ..มหาสติ.. ครูบาอาจารย์จะบอกเลย “สติ มหาสติ สติอัทธโนมัตติ” สติมันจะเจริญไปเยอะเลย แต่เขาไม่เคยพูดคำนี้เลย เพราะเขาไม่รู้จัก เขาไม่เคยเห็น ในตำราไม่ได้เขียนไว้ แต่ความจริงมีนะ ถ้าเราปฏิบัติจริงรู้จริงตามความเป็นจริงของเรา มันจะเป็นจริงในหัวใจเพื่อเรา เราปฏิบัติแล้วเห็นใหม่ ความจริงทางโลก ความจริงทางธรรม แล้วเราประเสริฐของเรา เพื่อตัวเรา เพื่อเป็นประโยชน์ของเรา เอวัง